

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

 Святослав ПИТЕЛЬ
« 29 » 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

 Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

**« ЕКОНОМІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я »**

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань - **07** Управління та адміністрування

спеціальність - **073** Менеджмент

освітньо-професійна програма: **Менеджмент закладів охорони здоров'я**

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Заочна	1	1	8	4	138	150	2

30.08.2024

Тернопіль –2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» «Менеджмент закладів охорони здоров'я», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024р.).

Робочу програму склала :

д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

Тетяна ЖЕЛЮК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 2 від 29.08.2024р

Завідувач кафедри,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 073 «Менеджмент» протокол № 2 від 30.08.2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Гарант освітньо-професійної програми,
д-р екон. наук, професор

Тетяна ЖЕЛЮК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ « ЕКОНОМІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я »

1. Опис дисципліни «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я »

Дисципліна «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я»	Галузь спеціальності, знань, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни – обов'язкова циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма: «Менеджмент закладів охорони здоров'я»	Рік підготовки: Заочна – 1 Семестр: Заочна 1,2
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Заочна – 8 год. Практичні заняття: Заочна - 4 год.
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: Заочна - 138 год.
Тижневих годин: 6, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я ».

Дисципліна «Економічне та фінансове забезпечення закладів охорони здоров'я» спрямована на формування у слухачів теоретичних знань та поглиблення практичних навичок щодо економічних механізмів управління закладами охорони здоров'я різних форм власності. Дисципліна зорієнтована на оволодіння процедурами: оцінювання структури фінансових ресурсів, механізму їх формування та використання, планування доходів та витрат закладу охорони здоров'я, оцінювання результативності бюджетування, вивчення механізмів оподаткування, кредитування закладів охорони здоров'я, гранрайтингу та напрямів диференціації фінансового забезпечення в умовах проведення медичної реформи, технологій добровільного та обов'язкового медичного страхування з використанням приватних, державних коштів та

коштів економічних суб'єктів. Особлива увага приділяється системі лізингу, фінансової оренди сучасного медичного обладнання для зміцнення економічного потенціалу закладу охорони здоров'я та якісного надання ним медичних послуг.

Вивчення дисципліни спрямоване на розуміння характеру трансформації системи охорони здоров'я в частині її фінансового, інвестиційного, матеріально-технічного забезпечення, природи інфраструктурних змін щодо вдосконалення регіональних мереж надання медичної допомоги, створення регіональних медичних кластерів, використання програм державно-приватного партнерства.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я» є підготовка фахівців, які володіють поглибленими економіко-управлінськими знаннями, навичками, необхідними для реалізації завдань в сфері економічного та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я.

2.2. Завдання вивчення дисципліни лежать в площині вивчення теоретичних засад; засвоєння суті, закономірностей, принципів, моделей, механізмів економічного та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я.

В результаті вивчення дисципліни слухачі зможуть:

- виконувати функціональні обов'язки в рамках управління фінансовим забезпеченням закладів охорони здоров'я (ЗОЗ);
- аналізувати вплив стримуючих і стимулюючих чинників в сфері економічного та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я;
- оцінювати економічний потенціал ЗОЗ та необхідний рівень їх фінансового забезпечення;
- використовувати технології бюджетування діяльності ЗОЗ;
- організовувати роботу структурних підрозділів у сфері економічного та фінансового забезпечення закладу охорони здоров'я.;
- забезпечувати координацію діяльності підрозділів у сфері економічного та фінансового забезпечення закладу охорони здоров'я, дотримання принципів прозорості у прийнятті управлінських рішень в сфері фінансового забезпечення закладу охорони здоров'я;
- використовувати технології фінансового інжинірингу, гранрайтингу для диференціації фінансової бази ЗОЗ;
- використовувати потенціал міжсекторного співробітництва, створення кластерних, логістичних мереж для вдосконалення економічного та фінансового забезпечення ЗОЗ.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у студентів інтегральної компетентності: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми як у сфері професійної діяльності, зокрема у сфері менеджменту закладів охорони здоров'я, так і у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або реалізацію інноваційних підходів, а також таких фахових компетентностей як:

- здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
- здатність до ефективного управління фінансовим забезпеченням закладу охорони здоров'я;
- здатність до ефективного використання інструментів страхової медицини.

2.4. Передумови вивчення дисципліни.

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування зі спеціальності 073 «Менеджмент»

2.5. Результати навчання.

Програмні результати навчання, здобуті під час вивчення дисципліни, дозволяють студентам в процесі професійної реалізації:

- ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
- планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
- мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
- вміти планувати і здійснювати організаційне, інформаційне, аналітичне, методичне, матеріальне, фінансове, комунікаційне та кадрове забезпечення установи (підрозділу);
- вміти диференціювати фінансове забезпечення закладу охорони здоров'я, використовувати інструменти фандрейзингу, страхової медицини в наданні медичних послуг.

3. Програма навчальної дисципліни «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я»

Змістовий модуль 1 Теоретичні засади та практичні механізми економічного та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я

Тема 1. Економічне забезпечення закладу охорони здоров'я

Термінологія, правові засади та складові економічного механізму (ресурсного забезпечення, фінансування, оподаткування, кредитування, страхування, фінансової оренди, приватно-державного партнерства) функціонування закладу охорони здоров'я. Ресурсна база закладів охорони здоров'я та оцінка її соціальної, економічної, медичної ефективності. Специфіка використання фіскальних інструментів в управлінні фінансовим забезпеченням діяльності закладу охорони здоров'я. Технології фінансового лізингу. Сучасні підходи та кращі зарубіжні практики щодо фінансування закладів охорони здоров'я. Корпоративне управління економічним та фінансовим забезпеченням ЗОЗ. Створення логістичних мереж та хабів у матеріально-технічному забезпеченні закладів охорони здоров'я. Закупівлі та поставки лікарських засобів у державні та приватні медичні заклади в умовах воєнного стану.

Література: [1,2,3, 5-8, 11-16, 19,20.]

Тема 2. Фінансове забезпечення закладу охорони здоров'я

Суть та структура фінансових ресурсів (власних та залучених). Організаційно-економічний та правовий механізми фінансового забезпечення діяльності закладу охорони здоров'я.

Фінансове забезпечення діяльності комунальних некомерційних підприємств охорони здоров'я: отримання коштів в рамках договорів укладених між надавачами медичних послуг і Національною службою здоров'я України в рамках програми медичних гарантій, бюджетного фінансування (кошти місцевих бюджетів), некомерційного самофінансування через надання платних послуг, добровільного медичного страхування, благодійництва, коштів, отриманих в рамках грантового фінансування, кошти краудфандингових платформ.

Бюджет ЗОЗ, структура та класифікація доходів та витрат. Постатейний бюджет: особливості, позиція основних агентів, стимули, переваги та недоліки. Загальний бюджет: стимули при наданні медичної допомоги. Технології фінансового планування, прогнозування. Фіскальні платежі ЗОЗ, механізм їх нарахування та сплати, податкові пільги. Спрощена система фінансування медичних закладів, які працюють на лінії фронту, у зоні бойових дій та на тимчасово окупованих територіях України. Використання пакету дофінансування для медичних закладів в умовах воєнного стану.

Оподаткування приватних медичних клінік, комунальних некомерційних закладів охорони здоров'я та приватних лікарів.

Додаткові надходження ЗОЗ від оренди майна. Розрахунок цін на медичні послуги. Структура собівартості медичних послуг.

Технології бюджетування, грантрайтингу, інтенсивного та екстенсивного фандрейзингу, краудфандингу. Національні та зарубіжні грандодавці. Складання інвестиційних пропозицій для краудфандингових платформ.

Організація та фінансування громадського здоров'я у світі.

Література: [1,2, 5, 7, 8, 11-16.]

Тема 3. Економічне та фінансове забезпечення фармацевтичних закладів

Суть та специфіка фармацевтичного забезпечення населення ЛЗ. Оцінка чинників, що впливають на формування потенційних можливостей доступу населення до лікарських засобів та медичних виробів. Оцінка інституційних та організаційних передумов розгортання економічної діяльності операторів ринку в частині роздрібної торгівлі ліками та виробами медичного призначення. Механізм забезпечення повною номенклатурою лікарських засобів і медичних виробів, дозволених до застосування на території України в установленому порядку. Специфіка розвитку мережі аптечних закладів.

Основні та обігові кошти фармацевтичних закладів. Бюджетування доходів та витрат фармацевтичних закладів. Фінансова звітність фармацевтичних закладів.

Обґрунтування порядку закупівлі лікарських препаратів (ЛП), що фінансуються з бюджетів різного рівня; обґрунтування порядку фінансування безплатного та пільгового відпуску ЛП окремим, соціально незахищеним групам населення; організація забезпечення ЛП та виробами медичного призначення для запобігання й ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.

Література: [1-3,9,10,13-15,19].

Змістовий модуль 2 Нові технології у економічному та фінансовому забезпеченні ЗОЗ

Тема 4. Медичне страхування у фінансовому забезпечення закладів охорони здоров'я

Моделі медичного страхування: модель Бісмарка (медичні послуги оплачує фонд страхування працівників, що фінансується роботодавцями і працівниками шляхом відрахувань із зарплати. Практика поширення в Німеччині, Австрії, Бельгії, Франції, Швейцарії, Японії); модель Беверіджа (медпослуги фінансує держава за рахунок податків з бюджету. Практика поширення у Великій Британії, Ірландії, Новій Зеландії, Швеції, Греції та Португалії); модель національного медичного страхування (послуги надаються приватними установами, але фінансуються за рахунок коштів державних страхових програм. Практика поширення у Канаді, Тайвані і Південній Кореї); модель прямої оплати медичних послуг за рахунок коштів споживача – пацієнта.

Інституційні засади та специфіка функціонування страхового медичного ринку України; структура фінансового забезпечення надання медичних послуг (кошти платників податків (бюджет), добровільне медичне страхування громадян, програми добровільного страхування роботодавців (витрати приватних компаній), кошти донорів або неурядових організацій, безпосередні витрати громадян (або домогосподарств). Механізм забезпечення медичного страхування шляхом формування особистих страхових фондів, призначених для фінансування медичної допомоги в рамках страхових програм. Особливості формування програм із медичного страхування страховими компаніями,

забезпечення ефективної співпраці із медичними закладами. Впровадження медичного страхування та перспективи впровадження та розвитку медичного страхування в Україні.

Література: [1,2, 11, 20, 21].

Тема 5. Державно-приватне партнерство в системі економічного забезпечення функціонування закладів охорони здоров'я

Суть та інституційне забезпечення державно-приватного партнерства . Об'єкти державно-приватного партнерства: технічне переоснащення, ремонт, будівництво приміщень, сервісне обслуговування медичного обладнання.

Форми державно-приватного партнерства в сфері охорони здоров'я. Цінова конкуренція, тендери на технічне обслуговування медичного обладнання: концесійний договір, договір управління майном, договір про спільну діяльність.

Суб'єкти ДПП у концесії: приватний партнер, місцева влада (представницький орган громади – рада), медичний заклад (КНП – комунальні некомерційні підприємства). Переваги концесії: одержання у користування приватним партнером існуючого комунального (державного) майна, можливе залучення персоналу медичного закладу до проекту ДПП, суб'єктність у стосунках з державою (НСЗУ) та приватними споживачами медичних послуг, якісні медичні послуги для громади, модернізація медичної інфраструктури.

Алгоритм укладення концесійного договору в рамках державно-приватного партнерства (ДПП). Пропозиція про здійснення концесії/ДПП. Оцінка пропозиції про концесію/ДПП. Визначення концесіонерів та визначення приватного партнера.

Процедура впровадження проектів ДПП. 1. Подача техніко-економічного обґрунтування до місцевих органів. 2. Аналіз ефективності імплементації проекту ДПП. 3. Прийняття рішення про реалізацію проекту ДПП. 4. Затвердження конкурсною комісією документації (проекту договору), проведення конкурсу та визначення його переможця. 5. Укладення договору.

Література: [1, 11,16-20].

Тема 6. Міжнародні інвестиційні проекти у медичній сфері

Теоретичні та правові основи залучення національних та іноземних інвестицій в діяльність ЗОЗ.

Варіанти реалізації інвестиційних проектів. Інвестування управлінського досвіду. Інвестиції в модернізацію інфраструктури. Інвестування у створення додаткових робочих місць і надання якісних медичних послуг. Відкриття дочірньої компанії інвестора в Україні, підготовка правових документів, супровід операційної діяльності.

Супровід виходу європейської фармацевтичної компанії на ринок України зі своїми продуктами. Пошук українського стартапу для ексклюзивної дистрибуції продукції, правовий та організаційний супровід угоди, а також наступний супровід операційної діяльності проекту.

Модернізація функціонування комунальної лікарні. Вироблення рекомендацій щодо вдосконалення усіх ключових процесів ЗОЗ щодо: оптимізації організаційної структури та підвищення ефективності праці; запровадження переліку платних медичних і немедичних послуг для генерування доходу; співпраці зі страховими компаніями та забезпечення відповідного рівня сервісу; консолідації майнових та фінансових ресурсів через створення комунального господарського об'єднання кількома підприємствами; оптимізації виробничих функцій та залучення сторонніх постачальників чи благодійних організацій для окремих функцій; модернізації системи оплати праці; залучення інвестицій для модернізації та розбудови, надання новітніх медичних послуг.

Література: [1-8, 11-21].

Тема 7. Формування облікової політики та оцінювання закладів охорони здоров'я

Інституційні передумови формування облікової політики медичних закладів.

Методичні положення щодо облікової політики доходів, запасів і витрат у частині класифікації та оцінки доходів від надання медичних послуг, формування фінансової звітності.

Порядок формування інформації для складання звітів з управління, про рух грошових коштів і звітності за сегментами.

Аудит і оцінювання ефективності функціональної діяльності, ресурсного забезпечення медичних закладів. Показники і критерії медичної, соціальної, економічної, маркетингової ефективності діяльності закладів охорони здоров'я. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінювання ефективності та результативності діяльності закладів охорони здоров'я.

Методи економічної оцінки як інструмент раціонального використання ресурсів ЗОЗ. Використання результатів економічного аналізу в діяльності закладів охорони здоров'я. Сутність фінансового аналізу в охороні здоров'я. Визначення основних показників результативності прийняття управлінських рішень. Головні фактори підвищення ефективності діяльності закладу охорони здоров'я. Основні підходи та критерії оцінки ефективності реалізації програм та проектів закладами охорони здоров'я.

Література: [7,9,10,12,13].

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я».

заочна форми навчання

Теми лекцій та практичних занять	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи (для денної форми)
Змістовий модуль 1 Теоретичні засади та практичні механізми економічного та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я				
Тема 1. Економічне забезпечення закладу	1	-	15	

охорони здоров'я				
Тема 2. Фінансове забезпечення закладу охорони здоров'я	2	-	20	
Тема 3. Економічне та фінансове забезпечення фармацевтичних закладів	1	2	0	Розв'язування управлінських завдань, тестування
Змістовий модуль 2 Нові технології у економічному та фінансовому забезпеченні ЗОЗ				
Тема 4. Медичне страхування у фінансовому забезпеченні закладів охорони здоров'я	1	-	20	
Тема 5. Державно-приватне партнерство в системі економічного забезпечення функціонування закладів охорони здоров'я	1	-	20	
Тема 6. Міжнародні інвестиційні проекти у медичній сфері	1	-	20	
Тема 7. Формування облікової політики та оцінювання закладів охорони здоров'я	1	2	23	Розв'язування управлінських завдань, тестування
Разом	8	4	138	

5. Тематика практичних завдань

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та практичні механізми економічного та фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я

Практичне заняття № 1 (2 год.)

Тема 1. Економічне забезпечення закладу охорони здоров'я

Мета: закріплення теоретичних знань щодо основних складових економічної підсистеми менеджменту ЗОЗ та специфіки економічного супроводу функціональної діяльності на ринку медичних послуг

Обговорення питань теми:

1. Суть та складові економічного механізму функціонування закладу охорони здоров'я.
2. Ресурсна база закладів охорони здоров'я: організаційні, фінансові, інформаційні, кадрові, аналітичні, цифрові ресурси закладів охорони здоров'я.
3. Фіскальні інструменти організації функціональної діяльності закладу охорони здоров'я.
4. Технології бюджетування, грантрайтингу, інтенсивного та екстенсивного фандрейзингу, краудфандингу.
5. Додаткові надходження ЗОЗ від оренди майна.
6. Розрахунок цін на медичні послуги. Структура собівартості медичних послуг.
7. Закупівля та поставка лікарських засобів у державні та приватні медичні заклади в умовах воєнного стану.

Тестові завдання.

Розв'язування управлінських завдань.

Література: [1,2,3, 5-8, 11-16, 18-21.]

Тема 2. Фінансове забезпечення закладу охорони здоров'я

Мета: опанувати механізм фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я.

Обговорення питань теми:

1. Суть та структура фінансових ресурсів закладів охорони здоров'я.
2. Бюджет закладу охорони здоров'я та механізм його формування.
3. Нарахування та сплата податків. Податкові пільги.
4. Оподаткування приватних медичних клінік, комунальних некомерційних закладів охорони здоров'я та приватних лікарів.
5. Механізм бюджетування медичних закладів.
6. Фінансові плани та звіти про їх виконання.
7. Технології фінансового лізингу.
8. Корпоративне управління в системі економічного забезпечення ЗОЗ.

Тестові завдання.

Розв'язування управлінських ситуацій.

Література: [1 -8, 11-16.].

Тема 3. Економічне та фінансове забезпечення фармацевтичних закладів

Мета: освоїти організаційний механізм економічного та фінансового забезпечення функціональної діяльності фармацевтичних закладів охорони здоров'я.

Обговорення теоретичних питань:

1. Суть та специфіка фармацевтичного забезпечення населення ЛЗ.
2. Оцінка чинників, що впливають на формування потенційних можливостей доступу населення до лікарських засобів та медичних виробів.
3. Основні та обігові кошти фармацевтичних закладів.
4. Бюджетування доходів та витрат фармацевтичних закладів.
5. Фінансова звітність фармацевтичних закладів.
6. Обґрунтування порядку закупівлі лікарських препаратів (ЛП) для фармацевтичних закладів.

Тестові завдання.

Розв'язування управлінських ситуацій.

Література: [3,9,10,13-15,20].

Змістовий модуль 2 Нові технології у економічному та фінансовому забезпечення ЗОЗ

Практичне заняття № 2 (2 год)

Тема 4. Медичне страхування

Мета: вивчення механізму використання інструментарію страхування в фінансуванні діяльності ЗОЗ.

Обговорення питань теми:

1. Інституційні засади та специфіка функціонування страхового медичного ринку України.

2. Структура фінансового забезпечення надання медичних послуг.

3. Механізм забезпечення медичного страхування.

4. Впровадження медичного страхування та його перспективи в Україні.

Дискусійна платформа «Форми страхування життя на ринку страхових послуг національної економіки»

Розв'язування управлінських ситуацій.

Література: [1,2 , 11, 20].

Тема 5. Державно-приватне партнерство в системі економічного забезпечення функціонування закладів охорони здоров'я

Мета: вивчення механізму партнерських, міжсекторних комунікацій в діяльності ЗОЗ.

Обговорення питань теми:

1. Форми державно-приватного партнерства в сфері охорони здоров'я.

2. Цінова конкуренція на ринку медичних послуг.

3. Маркетингові технології позиціонування ЗОЗ.

4. Гендери на технічне обслуговування медичного обладнання: концесійний договір, договір управління майном, договір про спільну діяльність.

Тестові завдання.

Розв'язування управлінських ситуацій.

Література: 1-8, 15,16, 17-21.

Тема 6. Міжнародні інвестиційні проекти у медичній сфері

Мета: вивчення механізму залучення інвестиційних ресурсів для модернізації фінансового забезпечення та конкурентного позиціонування ЗОЗ на ринку медичних послуг .

Обговорення питань теми:

1. Теоретичні та правові основи залучення національних та іноземних інвестицій в діяльність ЗОЗ.

2. Варіанти реалізації інвестиційних проектів.

3. Супровід виходу європейської фармацевтичної компанії на ринок України зі своїми продуктами.

4. Залучення інвестицій для модернізації та розбудови, надання новітніх медичних послуг.

Тестові завдання.

Розв'язування управлінських ситуацій.

Література: [1-8, 11-21].

Тема 7. Формування облікової політики та оцінювання закладів охорони здоров'я

Мета: освоєння прикладного механізму використання методичних та організаційних підходів до обліку та оцінювання ефективності функціонування та ресурсного супроводу ЗОЗ.

Обговорення питань теми:

1. Інституційні передумови формування облікової політики медичних закладів.
2. Методичні положення щодо облікової політики доходів, запасів і витрат у частині класифікації та оцінки доходів від надання медичних послуг, формування фінансової звітності.
3. Порядок формування інформації для складання звітів з управління, про рух грошових коштів і звітності за сегментами
4. Аудит ефективності функціональної діяльності закладів охорони здоров'я.
5. Оцінювання ресурсного забезпечення медичних закладів.
6. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінювання.
7. Підходи та критерії оцінки ефективності реалізації програм та проектів закладами охорони здоров'я.

Тестові завдання.

Розв'язування управлінських ситуацій.

Література: [7,9,10,12,13].

6. Самостійна робота з дисципліни «Економічне та фінансове забезпечення діяльності закладів охорони здоров'я»

Розподіл змісту та годин на самостійну роботу поданий в таблиці 1.

Таблиця 1

№ п/п	Тема та зміст самостійної роботи	К-сть годин денна/заочна форми	Форма представлення
1.	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації, незалежних джерел та рекомендацій неурядових аналітичних центрів. Підготовка проблемних есе за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент медичної інформаційної системи в закладі охорони здоров'я 2. Формування організаційного потенціалу закладу охорони здоров'я в умовах проведення медичної реформи 3. Механізм стратегування в сфері охорони здоров'я 4. Управління інтелектуальним потенціалом закладу охорони здоров'я 5. Формування позитивного соціально-психологічного клімату в трудовому колективі закладу охорони здоров'я 6. Соціальні інновації в закладі охорони здоров'я 7. Організація роботи персоналу закладу охорони здоров'я в процесі надання медичних послуг 8. Підвищення лояльності персоналу в закладі охорони здоров'я 9. Інноваційні підходи до фінансового забезпечення закладу охорони здоров'я 10. Бізнес-планування фінансового оздоровлення комунального некомерційного підприємства 11. Інноваційні підходи до організації взаємодії закладу охорони здоров'я зі споживачами медичних послуг 12. Система контролю якості медичних послуг в закладі охорони здоров'я 13. Модернізація механізму фінансового управління закладом охорони здоров'я 14. Інноваційні технології розвитку кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я 15. Система управління маркетинговою діяльністю фармацевтичного закладу 16. Забезпечення конкурентного позиціонування закладів охорони здоров'я на ринку медичних послуг 17. Репутаційний менеджмент закладу охорони здоров'я 18. Етика взаємодії пацієнта та лікаря в процесі надання медичних послуг 19. Удосконалення системи матеріально-технічного забезпечення діяльності закладу охорони здоров'я 20. Управлінські механізми реструктуризації діяльності закладу охорони здоров'я 21. Організація контролю якості медичної допомоги в закладі охорони здоров'я 22. Удосконалення системи ресурсного забезпечення діяльності закладу охорони здоров'я 23. Удосконалення системи оплати праці в 	70	Підготовка доповідей з проблемних питань. Презентації.

	закладі охорони здоров'я 24. Фінансова стратегія в системі антикризового управління закладом охорони здоров'я 25. Використання інструментів страхування в наданні медичних послуг. 26. Медичний туризм: світовий досвід та перспективи України. 27. Використання інструментів діджиталізації на ринку медичних послуг. 28. Соціальний захист медичних працівників в умовах воєнного стану.		
2.	Оволодіння інструментарієм управління економічним та фінансовим забезпеченням ЗОЗ	68	Підготовка доповідей з проблемних питань. Презентації
	Всього	138	

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, реферування, а також методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- поточне опитування;
- групові та індивідуальні презентації;
- підготовка есе, доповідей аналітичних записок;
- презентації результатів виконаних завдань
- екзамен.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Остаточна оцінка за курс розраховується шляхом складання іспиту:

Білет містить два питання і ситуативне завдання. Оцінювання здійснюється наступним чином:

1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 20 балів, а у підсумку = 40 балів
2. Ситуативне управлінське завдання = 60 балів

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою).

Шкала оцінювання студентів:		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного

		складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

	Найменування	Номер теми
1.	Опорний конспект лекцій	1-7
2	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій. Платформа Moodle.wunu.edu.ua On-line платформи: ZOOM; Google Meet Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office; телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer Opera Google Chrome. Firefox)	1-7

Перелік методичних вказівок та матеріалів

№	Найменування	К-ть примірників
3.	Методичні вказівки для проведення практичних занять.	Електронний варіант
4.	Методичні вказівки для індивідуальної самостійної роботи	Електронний варіант

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Організація діяльності закладу охорони здоров'я / нав. посб. за ред. М.М.Шкільняка, Т.Л.Желюк. Тернопіль: Крок, 2021. 560с.
2. Ахламов А.Г., Кусик Н.Л. Економіка та фінансування охорони здоров'я : навч.-метод. Пос. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Biblioteka_Magistra/3b63646e-4026-4df2-826d-c561b5313180.pdf
3. Аналіз фармацевтичного і аптечного ринку України. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг (2021). URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-farmaceuticheskogo-i-aptechnogorynka-ukrainy-2020-god>.
4. Бюджетний кодекс із змінами і доповненнями. Закон України №7426 від 01.06.2022. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/kodeks/927.html>
5. Веб-сайт Міністерства охорони здоров'я. URL: <https://moz.gov.ua>
6. Відповіді на питання до президії колегії Міністерства охорони здоров'я України на засіданні від 14.02.2020. <http://surl.li/ljpv>
7. Гендерно-орієнтоване бюджетування на місцевому рівні. URL: https://mof.gov.ua/uk/283-genderno-orientovane_biudzhetuвання_na_mistsevomu_rivni
8. Концепція побудови нової національної системи охорони здоров'я України. URL: <http://surl.li/ljpv>
9. Лізинг медичного обладнання .URL: <https://tekom-lease.com.ua/lizing-medichnogo-obladnannya/>
10. Лубенченко, О., Костирко, Р., Шульга, С., & Василюк, М. Формування облікової політики закладів охорони здоров'я в новітніх умовах їх реформування. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 5(40), 167–177. <https://doi.org/10.18371/fcapt.v5i40.244919>
11. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я / кол. монографія за ред. Желюк Т.Л., Шкільняка М.М. Тернопіль, Крок. 2020. 560с.
12. Методичні рекомендації з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства. Міністерство охорони

здоров'я України URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/3555-moz_metod_recomendations_autonomization_2018_ua_final_web.pdf.

13. Оподаткування медичних клінік, закладів охороно здоров'я та приватних лікарів: ПДВ, прибуток, судова практика. URL: <http://surl.li/ljpl>

14. Основи законодавства України про охорону здоров'я. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T280100?an=14575>

15. Податковий кодекс України в редакції від 15.05.2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

16. Про внесення змін до Порядку проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства. Постанова КМУ від 22.04.2020 р. No 294 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-2020-%D0%BF#Text>

17. Про державно-приватне партнерство. Закон України в редакції від 25.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>

18. Про концесію. Закон України від 3 жовтня 2019 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>

19. Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників. Постанова Кабінету Міністрів України № 725 від 1 січня 2022 р.

20. Про медичне страхування. URL: <https://krona.net.ua/ua/vsi-produkty/zdorovia>

21. Фінансова звітність медичного закладу в 2021-2022 роках. Інформаційно-аналітична платформа. URL: <https://www.golovbuh.com.ua/article/7654-fnzvtnst-knp-komu-ta-koli-podavati>.

22. Zheliuk, T., Zhukovska, A., Zhuk, I., Borshch, V., Makarenko, M., & Vozniakovska, K. (2021). Financial and legal instruments for promoting the implementation of sustainable development policy of the state (States, Region). *Journal of management Information and Decision Sciences*, 24 (Issue 33), P. 1-16.

23. Zheliuk Tetiana, Shushpanov Dmytro, Zhukovska Alina, Diakovich Lina, Matsyk Volodymyr, Kotsur Andriy Management of the Health Care System in the Conditions of Population Aging: Information, Analytical and Methodical Dimension 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies ACIT'2021. Conference Proceedings Deggendorf, Germany, September 15-17, 2021. P. 259-664. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36070237700> (Scopus) (переклад: «Управління системою охорони здоров'я в умовах старіння населення»)

Відкриті бази даних:

24. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

25. Офіційний Урядовий портал. Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>

26. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.